

Seat No. : _____

JD-121

July-2021

B.A., Sem.-VI

**CC-313 : Home Science
(Home Science Education & Extension)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) Section – I માં 8 પ્રશ્નો છે.
(2) Section – II માં 16 પ્રશ્નો હેતુલક્ષી છે.

SECTION – I

કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નના જવાબ લખો :

1. વર્તમાન સમયમાં ગૃહ વિજ્ઞાન શિક્ષણનો અર્થ, મહત્ત્વ અને હેતુઓ જણાવો. 14
2. ગૃહ વિજ્ઞાન શિક્ષણનો ઇતિહાસ અને ગૃહ વિજ્ઞાન શિક્ષણનું માળખું આકૃતિ દોરી સમજાવો. 14
3. ગૃહ વિજ્ઞાન વિભાગ શરૂ કરવા અંગેનાં તમારાં સૂચનો જણાવો. 14
4. ગૃહ વિજ્ઞાનનાં સફળ શિક્ષક પાસેથી તમે કયા ગુણોની અપેક્ષા રાખો છો ? વિગતવાર ચર્ચા કરો. 14
5. ગૃહ વિજ્ઞાન શિક્ષણ માટે શૈક્ષણિક પદ્ધતિ પસંદ કરતાં ધ્યાનમાં રાખવાનાં મુદ્દા જણાવી, નિર્દેશન પદ્ધતિ વિષે સંપૂર્ણ માહિતી આપો. 14
6. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ અને ચર્ચા પદ્ધતિ વિષે વિગતવાર માહિતી આપો. 14
7. બ્લોકબોર્ડ અને ગ્રાફ (આલોખ) આ બંને શૈક્ષણિક સાધનો વિષે વિગતવાર ચર્ચા કરો. 14
8. કઠપૂતળી અને કોમ્પ્યુટર આ બંને શૈક્ષણિક સાધનો વિષે વિગતવાર ચર્ચા કરો. 14

SECTION – II

9. સાચાં જવાબ આપો : (ગમે તે આઠ) 8
(1) રેડિયો એ _____ શૈક્ષણિક સાધન છે.
(a) દશ્ય (b) શ્રાવ્ય (c) દશ્ય-શ્રાવ્ય (d) આમાંથી એકપણ નહીં
(2) _____ પદ્ધતિ દ્વારા માત્ર થિયરી વિષય શીખવી શકાય છે.
(a) સર્વે (b) વ્યાખ્યાન (c) ફીલ્ડ-ટ્રીપ (d) પ્રયોગ
(3) “પાઈ” એ _____ નો પ્રકાર છે.
(a) પોષ્ટર (b) આલોખ (c) મેગ્નેટ બોર્ડ (d) કઠપૂતળી

- (4) ગૃહ વિજ્ઞાન ભણ્યા પછી રોજગારીની તક _____ માં મળે.
 (a) આંગણવાડી (b) ઓટોમોબાઈલ ફીલ્ડ
 (c) મિકેનીકલ ફિલ્ડ (d) ખેતર
- (5) કયા વર્ષો દરમ્યાન ગૃહ વિજ્ઞાનની ફિલોસોફી ઘર અને કુટુંબને લગતી હતી ?
 (a) 800 થી 1200 (b) 1420 થી 1618 (c) 1930 થી 1940 (d) 1950 થી 1960
- (6) ગૃહ વિજ્ઞાન વિભાગનાં આયોજનમાં _____ જરૂરી છે.
 (a) વિશાળ બગીચો (b) પ્રયોગશાળા (c) નદીનો કિનારો (d) રમતનાં સાધનો
- (7) કાપડ અને વસ્ત્ર વિભાગમાં કયા સાધનો હોવા જોઈએ ?
 (a) સિલાઈ મશીન (b) કટિંગ ટેબલ (c) ડમી સ્ટેન્ડ (d) ઉપરનાં બધાં જ
- (8) કોલેજનાં ગૃહ વિજ્ઞાન વિભાગને ગ્રાન્ટ ક્યાંથી મળે છે ?
 (a) રાજ્ય સરકાર (b) કેન્દ્ર સરકાર (c) યુ.જી.સી. (d) યુનિવર્સિટી
- (9) ફ્લેશ કાર્ડનું માપ જણાવો.
 (a) 7 × 12 સેમી (b) 4 × 6 સેમી (c) 9 × 12 સેમી (d) 3 × 5 સેમી
- (10) કઈ કઠપૂતળીને પગ હોતાં નથી ?
 (a) ગ્લોવ (b) શેડો (c) સ્ટ્રીંગ (d) આમાંથી એકપણ નહીં
- (11) શિક્ષણનું પરિવર્તનશીલ માધ્યમ _____.
 (a) કાળું પાટીયું (b) ચાર્ટ (c) આલેખ (d) સ્કેચ પેન
- (12) ગૃહ વિજ્ઞાનનાં કુલ વિષયો કેટલાં છે ?
 (a) 4 (b) 5 (c) 9 (d) 11
- (13) ગૃહ વિજ્ઞાન ભણેલાં વિદ્યાર્થીની શેમાં નોકરીની તક રહેલી છે ?
 (a) શિક્ષણ ક્ષેત્રે (b) હોસ્પિટલમાં (c) સંશોધન ક્ષેત્રે (d) ઉપરના બધાં જ ક્ષેત્રોમાં
- (14) આધુનિક સમયમાં ગૃહ વિજ્ઞાન વધુ _____ બન્યું છે.
 (a) પ્રયોગ આધારિત (b) વ્યવસાયલક્ષી
 (c) થીયરી આધારિત (d) આમાંથી એકપણ નહીં
- (15) કોલેજ કક્ષાએ ગૃહ વિજ્ઞાન શિક્ષકની લાયકાત _____
 (a) 12 ધોરણ પાસ (b) સ્નાતક (c) એમ.ફીલ (d) પી.એચ.ડી.
- (16) શૈક્ષણિક પર્યટન એટલે _____.
 (a) મિત્રો સાથે ફરવું (b) કાપડ મિલની મુલાકાત
 (c) બગીચાની મુલાકાત (d) પિક્ચર જોવા જવું.

Seat No. : _____

JD-121

July-2021

B.A., Sem.-VI

**CC-313 : Home Science
(Home Science Education & Extension)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) There are **8** questions in Section – I.
(2) There are **16** M.C.Q.s in Section – II.

SECTION – I

Attempt any **three** questions :

1. Explain the meaning, importance and objectives of Home Science Education in modern times. **14**
2. Explain history of Home Science Education and explain the structure of Home Science Education with figure. **14**
3. Give your opinion to set-up a Home Science Department. **14**
4. What qualities do you expect from a successful Home Science teacher ? Discuss in detail. **14**
5. Points to be considered for selecting education method for Home Science Education and give detailed information about demonstration method. **14**
6. Give detailed information on Lecture method and Discussion method. **14**
7. Discuss about two educational aids : Black-board and Graph. **14**
8. Discuss about two educational aids : Puppet and Computer. **14**

SECTION – II

9. Give right answers : (Any **Eight**) **8**
 - (1) Radio is a _____ teaching equipment.
(a) visual (b) audio (c) audio-Visual (d) None of these
 - (2) Theoretical subject can only be taught by using _____ method.
(a) Survey (b) Lecture (c) Field-trip (d) Laboratory
 - (3) “Pie” is type of _____.
(a) Poster (b) Graph (c) Magnet board (d) Puppet

- (4) One can work at _____ after studying Home Science.
 (a) Anganwadi (b) Automobile field
 (c) Mechanical field (d) Farm
- (5) In which duration was Home Science's philosophy related to home & family ?
 (a) 800 to 1200 (b) 1420 to 1618 (c) 1930 to 1940 (d) 1950 to 1960
- (6) _____ requires in Home Science selection planning.
 (a) Big Gardern (b) Laboratory
 (c) River bank (d) Sports equipments
- (7) Which equipment is required in clothing and textile department ?
 (a) Sewing Machine (b) Cutting Table
 (c) Dummy Stand (d) All of above
- (8) Who gives Grants to Colleges of Home Science departments ?
 (a) State Government (b) Central Government
 (c) U.G.C. (d) University
- (9) State measurement of Flash Card.
 (a) 7×12 c.m. (b) 4×6 c.m. (c) 9×12 c.m. (d) 3×5 c.m.
- (10) Which puppet does not have legs ?
 (a) Glove (b) Shadow (c) String (d) None of these
- (11) Education is taught by _____.
 (a) Black-board (b) Chart (c) Graph (d) Sketch pen
- (12) How many subjects are there in Home Science ?
 (a) 4 (b) 5 (c) 9 (d) 11
- (13) Where can a student who studied Home Science, has chances for job ?
 (a) Educational department (b) Hospital
 (c) Research centre (d) All of the above
- (14) Home Science become more like _____ in modern time.
 (a) Experiment base (b) Professional base
 (c) Theory base (d) None of the above
- (15) _____ qualification is required for a Home Science teacher at college level.
 (a) 12 standard pass (b) Graduate
 (c) M. Phil (d) Ph.D.
- (16) Field trip education means _____.
 (a) Travelling with friends (b) Visit at textile mill
 (c) Garden visit (d) Go for movies